

18. november2017

Pressemeddelelse fra danske NGOer fra 92-gruppen ifm. afslutningen på klimamødet COP23 i Bonn, Tyskland

Danske NGOer ved afslutningen af COP23: Stærkere klima-indsats de kommende få år er afgørende. COP23 resultat giver mulighed for at hæve ambitionsniveauet i 2018, men hvis det skal lykkes, vil det kræve større politisk vilje og indsats fra verdens lande, herunder ikke mindst Danmark.

FN klimakonferencen COP23 er slut efter to ugers forhandlinger i Bonn, Tyskland. Mødet skulle fortsætte arbejdet med at gennemføre Paris-klimaafspraken fra 2015, herunder specificere regelsættet under aftalen, men også vedtage en proces frem til det vigtige COP24 møde i 2018, hvor øget klimaambition skal diskuteres.

"Det er helt afgørende med øget klima-handling de kommende få år, hvis vi skal have en chance for at undgå de farligste klimaændringer" siger Troels Dam Christensen, sekretariatsleder i NGO-netværket 92-gruppen. "Med beslutningerne her på COP23, er der skabt mulighed for at hæve det globale ambitionsniveau, når landene mødes om et år på COP24 i Polen. Men hvis det skal ske, er det afgørende, at verdens lande viser større politisk vilje".

"Det gælder i høj grad også for Danmark, der her på COP23 ikke spillede nogen særlig rolle. Danmark må igen melde sig ind i klimakampen, og prioritere de internationale klimaforhandlinger, og ikke som vi har set de seneste år skære sin indsats ned".

Jens Mattias Clausen, klimapolitisk rådgiver i Greenpeace udtaler: "Heldigvis har Trumps beslutning om at trække USA ud af Paris-aftalen ikke forhindret resten af verden i at levere fremskridt her i Bonn. Man har taget svære diskussioner af de regler, der skal bringe klimaafतालens mål nærmere virkelighed, men der er stadig brug for store portioner politisk vilje, hvis reglerne som aftalt skal på plads i 2018. Næste år skal man gøre status på verdens samlede fremskridt, og det er afgørende, at landene her viser vilje til at fremlægge planer, der accelererer omstillingen og hæver de nuværende klimamål, som ifølge FN's miljøagentur kun tager os 1/3 af vejen."

Skuffelse over manglende fremskridt på klimafinansieringen til de fattige lande

Støtten fra de rige til de fattige og sårbare lande til klimatiltag og tilpasning til klimaændringer, var igen i år et stort og vigtigt forhandlingsemne. Det var også et af de emner, det var sværest at nå til enighed om. De afrikanske lande, støttet af de andre ulande, kæmpede blandt andet for, at de rige lande skulle love større forudsigtelighed for den klimafinansiering, de skal yde under Paris-aftalen

"De rige lande har lovet, at de vil finde 100 milliarder USD per år fra 2020 til at støtte udviklingslandene, men når ulandene presser på for at få at vide, hvordan det skal foregå, får de ikke noget svar," siger klimarådgiver Mattias Söderberg fra Folkekirkens Nødhjælp. "Klimastøtten må ikke blive til en

skrivebordsøvelse. Der er brug for reel støtte til konkrete projekter, ikke mindst til klimatilpasning i de fattigste lande, hvor behovet for hjælp vokser hurtigt. Forhandlingerne om klimastøtten var som forventet svære og de vigtige beslutninger er desværre skubbet videre til næste år”.

Heller ikke når det drejer sig om støtten til de mennesker der rammes af klimakatastrofer, bragte klimatopmødet større fremskridt.

“I et år hvor vi for alvor har set de ødelæggende konsekvenser af klimaforandringer verden over, er det skuffende, at der ved årets klimatopmøde ikke er villighed til at gå længere for at støtte de fattige og skrøbelige lande, der rammes hårdest”, udtaler Sarah Kristine Johansen, politisk koordinator for CARE Danmark. “Når 23 mio. mennesker sidste år måtte flygte fra klimaforandringer og ekstremt vejr, så kalder det på handling. I stedet fortsætter de rige lande med at gemme sig bag forhandlingstekst og tågesløb om, hvor pengene til at hjælpe, skal komme fra.”

Behov for øgede ambitioner og mere fart på forhandlingerne, så regler for klimaindsatsen bliver klar i 2018

COP23 kom et lille skridt videre i arbejdet med at fastlægge de regler, der skal få Paris-aftalen til at fungere i praksis, et regelsæt der efter planen skal være forhandlet færdigt i 2018. Der blev udarbejdet dokumenter, der beskriver de enkelte landes forslag til retningslinjer for de nationale klimaplaner (NDCer). Desværre kom man kun til en samlet forståelse af de forskellige positioner, ikke til egentlige forhandlinger.

Gunnar Boye Olesen, Miljøorganisationen VedvarendeEnergi kommenterer “Det går alt for langsomt med forhandlingerne for de nationale klimaplaner til Paris-aftalen. Uden gode retningslinjer vil det være langt sværere for landene at forbedre deres klimaplaner og øge ambitionerne frem til 2020. Og der er hårdt brug for øgede ambitioner, hvis vi skal begrænse den globale opvarmning til 1,5-2°C. Skal det lykkes venter et travlt forhandlingsår forude, hvor alle lande må vise imødekommenhed. Uden nyt engagement fra både I- og U-lande er vi på vej mod en klimakatastrofe ved forhandlingsbordene.”

Skoven skal ikke bruges som aflad for flyindustriens manglende indsats

Til årets klimatopmøde har forhandlingerne om artikel 6, som handler om markedsmekanismer for handel med CO2 kvoter, været nogle af de mest besøgte forhandlinger. Efter flere år uden synlig fremgang er det pludselig gået stærkt. Parterne har nu lavet en liste med ønsker og ideer til mekanismernes indhold. Det kommende arbejde bliver at sortere i listerne. Det springende punkt bliver især, hvilke sektorer der kan producere offsets (indsatser der opvejer udledninger), som kan sælges eller udveksles i mekanismerne. Det kan få store konsekvenser for skovens rolle i klimakampen.

“For os er det absolut essentielt, at CO2-kvoter fra skove ikke bliver inkluderet i en fremtidig markedsmekanisme. Skoven er det bedste våben i klimakampen og den skal ikke kunne bruges til aflad for eksempelvis flyindustriens manglende indsats.” Udtaler Jakob Kronik, International chef for Verdens Skove.

Væsentligt resultat for indfødte folk

Som et væsentligt resultat vedtog COP23 en platform for arbejdet med oprindelige og lokale befolkninger. Det er de mennesker, der mærker klimaændringer hårdest, men samtidig er mindst inkluderet i beslutningerne om klimaet. Oprindelige folk i hele verden – som nomadiske pastoralister i ørkenen, fiskere i lavtliggende kystområder, bønder og pastoralister i højtliggende bjerge og jægere og hyrder på tvær af Arktis - oplever direkte klimaforandringerne. Samtidig bliver deres rettigheder ofte truet af klimahandlinger.

”Oprindelige folk bidrager allerede til tilpasning og forebyggelse af klimaforandringer gennem deres viden og levevis. Vi kan lære meget fra dem,” siger Kathrin Wessendorf, seniorrådgiver hos IWGIA. ”På dette klimatopmøde har vi set, at oprindelige folk nu bliver taget alvorligt som aktører i kampen mod klimaforandringer og accepteret som en værdifuld ressource til at forstå og handle på konsekvenserne af klimaforandringer.”

COP23 blev en milepæl for ligestilling i klimadagsordenen

Vedtagelsen af en handlingsplan for ligestilling, en Gender Action Plan, ved COP23 var en milepæl for kvinders rettigheder i forhold til klimaforandringer. Planen følger op på en række uopfyldte forpligtelser for medlemslandene om at sikre kvinders deltagelse i beslutningsprocesser om klimaforandringer, og at tænke kvinder og ligestilling på tværs af alle politikker og aktiviteter på klimaområdet.

”Det er en stor sejr, at Gender Action Plan blev vedtaget, for det forventes, at den kan gøre det, som de tidligere forpligtelser ikke har kunnet, nemlig at gøre ord til handling”, siger Ida Klockmann, politisk medarbejder i Sex & Samfund. ”Planen udstikker helt konkrete og målbare aktiviteter for de kommende år, med klare tidsfrister og identificerede ansvarlige aktører”.

”Danmark bør som stolt forkæmper for ligestilling og kvinders rettigheder gå foran i at gøre handlingsplanen til virkelighed, blandt andet ved helt konkret at udpege et dansk Gender Focal Point under Klimakonventionen”.

Danmark må igen prioritere de internationale klimaforhandlinger

Danmark spillede ikke nogen særlig synlig rolle på årets klimamøde, og den danske indsats i de internationale klimaforhandlinger er skåret væsentligt ned over de seneste år. ”Med det verdenshistoriske tidspunkt vi befinder os på, hvor de næste få år bliver afgørende for om det lykkes at undgå de farligste klimaændringer, kan det ikke passe, at Danmark samtidigt nedprioriterer indsatsen”, siger Troels Dam Christensen, fra 92-gruppen. ”Danmark må nu opprioritere den politiske indsats væsentligt, og dermed være med til at sikre et øget ambitionsniveau på COP24 mødet i Polen næste år. Kun derved kan Danmark leve op til sit ansvar”.

Positivt var det, at Danmark på COP23 gik med i et nyt initiativ for at udfase kul. Regeringen genintroducerede dog kun den forrige regerings mål om at have udfaset kul i Danmark i 2030. Det er for sent og en gratis omgang, da de tilbageværende kulkraftværker sandsynligvis vil være udfaset der under alle omstændigheder. I stedet bør regeringen og Folketinget sætte et mål om at udfase brugen af kul i Danmark i 2025.

For yderligere information kontakt følgende:

Troels Dam Christensen, sekretariatsleder, 92-gruppen, mobil +45 21 72 79 57, mail: tdc@92grp.dk

Jens Mattias Clausen, Greenpeace, mobil +45 60 13 17 48, mail: jens.clausen@greenpeace.org

Mattias Söderberg, Folkekirkens Nødhjælp, mobil +45 29 70 06 09, mail: msd@dca.dk

Sarah Kristine Johansen, CARE, mobil +45 27 14 13 26, mail: SKJohansen@care.dk

Gunnar Olsen, VedvarendeEnerg, mobil +45 24 26 99 33, mail: ove@inforse.org

Jakob Kronik, Verdens Skove, +45 41 98 48 98, mail: jkr@verdensskove.org

Kathrin Wessendorf, IWGIA, mobil +45 29 42 90 34, mail: kw@iwgia.org

Ida Klockmann, Sex & Samfund, mobil +45 25 39 30 01, mail: ik@sexogsamfund.dk

92-gruppen – Forum for Bæredygtig Udvikling er et netværk af 24 danske udviklings- og miljø-organisationer, se www.92grp.dk